

22-11-2013

Opsamling BUF refleksionsfællesskab d. 9. oktober 2013

Børne- og ungdomsudvalget vedtog i forbindelse med behandlingen af forslagene fra pædagogisk kvalitetsudvalg (den 10. oktober 2012), at BUU skal drøfte og eventuelt følge op på nye opmærksomhedspunkter i BUF refleksionsfællesskab en gang årligt på et BUU-møde.

Ligeledes skal BUU orienteres om at pejlemærket i fokus i 2014 er pejlemærket om sprog.

Sagsnr.

2012-102175

Dokumentnr.

2012-102175-36

Sagsbehandler

Line Mortensen

Hvad er et refleksionsfællesskab?

Et refleksionsfællesskab er et nøje tilrettelagt og struktureret rum for dialog på tværs af pædagoger, ledere og politikere/direktion i BUF.

Refleksionsrummet er nøje tilrettelagt efter en stringent rolle- og ansvarsfordeling. I refleksionsfællesskabet lytter man til en fortælling og på baggrund af den åbnes der op for nye perspektiver og opmærksomhedspunkter omkring den pædagogiske praksis.

Hvert år reflekteres der over to af de seks pejlemærker. Pejlemærket om krav om systematik og metode i det pædagogiske arbejde er gennemgående, idet det altid er grundlaget for arbejdet med de øvrige fem pejlemærker. Fokus skifter fra år til år mellem disse fem og i 2013 er det pejlemærket om forældresamarbejde og forældrepartnerskaber, der er i fokus.

BUF refleksionsfællesskab d. 9. oktober 2013

Onsdag d. 9. oktober samledes omkring 20 ledere, 10 pædagoger, fire politikere fra Børne- og Ungdomsudvalget, Børne- og Ungdomsborgmesteren, direktionen i BUF, forældrerepræsentanter, områdecheferne og de pædagogiske konsulenter for at bruge tre timer på at reflektere over faglighed, pædagogisk praksis og udviklingsmuligheder i daginstitutionerne.

Forud for dette refleksionsfællesskab havde alle de deltagende institutioner afholdt refleksionsfællesskab i deres egen institution, i deres klynge og i området.

Overskriften for refleksionen d. 9. oktober var forældresamarbejde og forældrepartnerskab. Udgangspunktet for deltagernes refleksion var en pædagogs fortælling, som handlede om hendes udfordringer med at kommunikere med et forældrepar omkring deres barn. Barnet var lige blevet storesøster og reagerede ved aggressiv adfærd, f.eks. ved at bide de andre børn. Pædagogen beskrev, hvordan hun kunne se nogle behov hos pigen, men at hun havde svært ved at formidle det på en konstruktiv måde til moren. Pædagogens fortælling blev suppleret med lederens, en kollegas og en pædagogisk konsulentens perspektiv.

Refleksioner i grupperne

Deltagerne var inddelt i tre grupper, hvor hver deltager fik en rolle. Nogle skulle rapportere; hvad var det jeg hørte fortællingen handlede

Pædagogisk faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon

3045 3958

E-mail

linmor@buf.kk.dk

www.kk.dk

om – hvilke temaer kom op? Andre skulle supplere fortællingen og gå et spadestik dybere; hvad bliver taget for givet i fortællingen og give nye bud på forståelser af situationen. I den sidste omgang af refleksionen skulle inspirér-rollen komme med bud på, hvad refleksionerne havde inspireret til af nye tanker og handlinger.

Refleksionerne handlede blandt andet om:

- Hvornår er man personlig, og hvornår er man faglig – når man som pædagoger har en personlig kontakt med forældrene om noget fagligt?
- Når institutionerne skal praktisere forældrepartnerskaber, skal det overvejes, hvordan man kan være ligestillet, når den ene part er professionel og den anden part er privat
- Pædagogerne skal have fokus på, at barnet er usikkert i situationen, hvor barnet går fra den ene arena til den anden. Man skal som professionel være den der sætter rammen – det er fagpersonerne, der har ansvaret
- Som leder og pædagog skal man være opmærksom på i hvilke situationer og under hvilke rammer, man siger hvad til forældrene
- Det er institutionens ansvar, at definere roller og forventninger til hinanden – og institutionspersonalet skal definere kulturen på stedet. God ide at forældrene inddrages i dette arbejde
- Institutionspersonalet skal være tydelig på, hvornår man sætter rammen, og hvornår man inviterer ind til en forhandling

Nye faglige opmærksomhedspunkter

Refleksionen blev afsluttet med, at alle grupperne formulerede en række nye faglige opmærksomhedspunkter, som hver indeholder et initiativ og et formål:

- Vi vil tage initiativ til, at italesætte de to forskellige positioner der er relationen mellem personale og forældre, for at styrke kommunikationen mellem den private sfære og den professionelle
- Vi vil tage initiativ til, at nå hele paletten rundt, når vi reflekterer over barnets trivsel, ved at analysere problemet systematisk (og gerne ved at invitere andre ind)
- Vi vil tage initiativ til, at invitere familierne indenfor, ved at åbne dørene mere hyppigt, for eksempel til 'forældrekafe'
- Vi vil tage initiativ til, at forventningsafstemme, ved at sætte det på dagsordenen, for eksempel til tre-måneders samtalen med forældrene
- Vi vil tage initiativ til, at blive tydelige om 'hvilken vare vi sælger' ved, at formulere det tydeligt (både skriftligt og ved rundvisning)

- Vi vil tage initiativ til, at engagere forældrene ved, at bede forældrebestyrelsen om at være med til at definere *forældrepartnerskab*

De' inviteredes' refleksioner

Anden halvdel af aftenen var politikere, forældre og direktionen inviteret til at bringe deres perspektiver ind i refleksionen. Da det var det første refleksionsfællesskab for alle deltagerne, kom en del af kommentarerne naturligt nok til at gå på formen:

- Alle tilkendegav, at refleksionsfællesskaberne er et godt værktøj – det er en god og inspirerende ramme for udveksling af, sparring på og refleksion over den pædagogiske faglighed
- Der var en stor anerkendelse af fagpersonernes vilje til at stille deres faglighed til skue i refleksionsfællesskabet. Det blev oplevet som modigt at sætte sin faglighed på spil og invitere andre indenfor
- Som politiker skal man være opmærksom på, hvordan de strukturer vi har i København, kan give plads for denne her faglige sparring – ikke kun i refleksionsfællesskaberne, men også i hverdagen
- Flere af politikerne gav udtryk for, at deres rolle i refleksionsfællesskaber var at lytte og ikke nødvendigvis at tage nye initiativer. Det hænger tæt sammen med den tillidsdagsorden, der er sat, og nu skal politikerne træde et skridt tilbage og lade feltet arbejde
- Som udenforstående i forhold til det pædagogiske felt, giver refleksionsfællesskabet en forståelse for, hvad der sker i institutionerne, og for hvor vigtigt det er, at der er tid til refleksion
- Politikerne oplevede, at der var et højt fagligt niveau og en stor respekt for forældrene blandt de deltagende ledere og pædagoger
- Der blev peget på, at det kunne være spændende at udfordre refleksionsfællesskaberne, f.eks. ved at invitere forskere ind
- Refleksionsfællesskaberne viste, at der kommer bedre løsninger ud af det når man sætter forskellige fagligheder sammen og gennemfører en systematisk refleksion
- Der var en tro på, at det blandt andet er gennem refleksionsfællesskaberne, at vi får pejlemærkerne til at leve i institutionerne og sikre, at de får direkte betydning for børnenes udvikling og trivsel
- Det er efterhånden blevet en sandhed, at pædagoger ikke kan sætte ord på deres arbejde; det er blevet modbevist ved refleksionsfællesskabet, hvor der er kommet rigtig mange ord på den pædagogiske faglighed

Der var også mange ting på spil for politikere, forældre og direktion i forhold til aftenens emne om forældresamarbejde. De var særligt optaget af:

- Hvordan håndterer man balancen i et forældrepartnerskab – hvordan kan pædagoger sikre, at forældrene føler sig mødt med ligeværdighed, samtidig med at pædagogerne har det faglige ansvar?
- Det blev oplevet sådan, at fokus havde rykket sig fra at være på det enkelte barn til nu at være på hele barnets familie og dets baggrund. Der var stor opbakning til dette og en overbevisning om, at hvis vi skal hjælpe børnene, skal vi have familien med
- Fra forældrenes side blev der peget på, at det er vigtigt, at personalet orienterer sig om, hvad det er forældrene gerne vil have. Der var et stort ønske om, at forældrene bliver inddraget mere for at skabe et partnerskab om børnene. Politikerne blev opfordret til, at sætte ind overfor institutioner, der ikke inviterer forældrene ind i partnerskaber
- Det blev også nævnt, at det er vigtigt, at se refleksionerne som et led i en udvikling, og som næste skridt sætte fokus på, hvad der så skal ske nu?
- Drøftelser i BUF refleksionsfællesskabet kan også anvendes som et eksemplarisk billede på, hvad det gode forældresamarbejde er. Målet må være, at alle når samme refleksionsniveau, som der har været her

De næste skridt

På baggrund af de positive tilbagemeldinger fra deltagerne i dette års refleksionsfællesskab, fortsætter arbejdet med refleksionsfællesskaber i 2014. Refleksionerne kommer til at foregå indenfor rammerne af pejlemærket om sprog, der som nævnt, er pejlemærket i fokus i 2014. I januar går næste hold af institutioner i gang med en omgang refleksionsfællesskaber og et nyt pejlemærke. Næste gang Børne- og ungdomsudvalget bliver inviteret til et refleksionsfællesskab bliver i juni 2014. Det er målet, at alle institutioner er med i refleksionsfællesskaberne til sommeren 2015.